

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Szerkesztőtárs: Szöllősi Jenő.

Kiadó: Papp György, Gyulafehérvárt

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Közéletünk.

Van-e közélet Gyulafehérvárt?

Mielőtt erre a kérdésre választ keresnénk, kutassuk előbb, hogy mi tartja és társítja össze városunkban a különféle társadalmi elemeket.

Hála Istennek, nem a politika, mert egyetlen egy politikai klubunk sincsen és látogatott egyesületeink sem foglalkoznak politikával.

Talán a tudomány?

Ez sem. Mert még tudományos egyesületünk sincs, hol a politikával foglalkozhatnánk.

Pedig erőnk volna elegendő hozzá, hogy egy egészséges politikai klubot, egy egészséges tudományos kört vagy egyesületet alakíthattunk, hol társadalmunk karöltve munkálkodhatna a közélet felfrissítésén.

De hát városunkban a nyárspolgárius hétköznapi szellem lehurrogatja azt, a ki tulszárnyalja a filiszterek szegény eszmekörét, melyben nincsenek megerőltető gondolatok, melyek emésztését s az annyira dédelgetett „Gemütlichkeit“-ot megzavarnák.

Szóval sem politikai, sem tudományos, sem irodalmi életünk nincs, mely összetartaná és összeforrasztaná társadalmunk különböző rétegeit, hanem igenis vannak e helyett kisebb-nagyobb klikkjinek, melyek kávé-és sörházakban intrigálnak s a legüdvösebb eszméket kicsinyes, apró-cseprő személyeskedésekkel s izetlen megszólásokkal dugába döntik.

Olyan eszmék, melyek a mostani elnyűtt társadalmi rendszerünk újjászervezését keresztül vinnt s a petyhüdt „nem bánom“-ságot erőttől duzzadó tevékenységgé átváltoztatni volnának hívatta, csak nyomtatásban alkalmatlankodnak olykor olvasatlanul hagyott s pillantásra sem méltatott vezércikknek alakjában.

Olyan törekvésekről, melyek városunk lakosságának biztos megélhetési forrást s így jólétet s megelégedést teremtenének, csak „unalmas“ emberek beszélnek. Olyan programelvek pedig, melyek városunk szellemi és anyagi előbbre vitelére szolgálnának, egyáltalán nem kerülnek beszéd tárgyává, mert senki sem törődik velük, sem érzés, sem érdeklődés nincsen irántuk.

Miért? Mert mi csak lamentálni tudunk!

Mert nézzük csak milyen az érdeklődés városi közügyeink iránt, ha azok a kimagyarázhatatlan közöny daczára mégis napirendre kerülnek?

Erre talán már nem is kellene válaszolnunk, ugyanis azon egyetlen szóban culminál: *semmi!*

Hisz fényes biznyságot szolgáltatnak erre a városi közgyűlések. Minden eszme, minden jóra való törekvés, mely városunk haladását célozza, meddő, s az ugynevezett Pató Pál politikáját eredményezi.

S látják igen t. uraim, itt a bibi.

A minden jóra való törekvések és érdekek iránt majdnemteljesen közönyös társadalmunkba

be kellene ültetni már valahára a közügyek iránt való érdeklődés termékenyítő magvait, hogy ne lenne többé „hideg lélekre mázolt jégvirág“, mint eddig volt.

Milyen üdvös lenne, ha a társadalom is foglalkozna a város közügyével s megteremtene a fehér asztalok körül is a *közszellemet*, mely nélkül sem közélet, sem tartalmas és egészséges irányadó társadalmi összhang, az ugynevezett *közvélemény* nem képzelhető.

Igaz ugyan, hogy olykor akad egy fehér holló, a ki a szép, jó és igazért még tud lelkesülni s merészel még eszmékért küzdeni, de nem csodálkozhatunk, ha végre is megúnja a küzdelést beléfárad, mert mindhiába, azárral küzdeni, nem lehet.

Pedig Gyulafehérvár városára ráférne, hogy ne hagynánk mindent a maga útjára, hanem válllvetve tennénk is valamit a közügyek és közélet ébresztésére.

Ha ez meglesz, akkor örökre lehetetlené válik hogy annyi üdvös és életbe vágó létkérdést tönkre tegyenek a tanácsterem „zöld asztalánál“ csupán azért, mert ez néhány „döntő klikknek érdektel ellenkezik s nekik úgy tetszik.

Az útírányt, melyen haladnunk kell, megvilágítottuk, a gordiusi csomót ketté vágtuk; most már *önökön mulik*, hogy helyzetünk javuljon!

Öreg Szülő.

TÁRCZA.

B. M.-nak.

— Egy muzsikus barátomhoz. —

Mélyen hallgatsz, mélyen,
Mintha nem is volnék.
Ugy cselekszel épen,
Mintha a te árva sorsod
A legjobban folynék.

Vagy tán hamarjában
Gazdag lettél volna?
Erről nem hallottam...
Szárak fáznak bús hangjain
Úgy terem a nóta?

Avagy tán egy kis lány
Vette el az eszed?
Felelj hát, te — cigány!
Vigye kő az eszed, bánom;
Csak írj, van még kezed!

Lehet, — sok a dolgod,
És van öreg anyád...
Értem, értem... gondok...
Csak ápoljad, ápoldd szegényt!
S — ne félj — Isten megáld.

Ipolvi Sándor.

Örök barátság és szerelem.

(Sigurd.)

— A „Gyulafehérvári Hírlap“ eredeti tárczája. —

Stárk Kalle nagyon, de nagyon gazdag volt.

Noha a ládafiát nem nyomták nála egymásra rakott aranyrudak, és a kabátja mellső zsebében sem simultak egymáshoz százas és ezres banknóták. Hanem a kabátja ujjai az jobban csillogott a csillogó gyémántnál. A mosónő és vasalónő számlája pedig egytíz-sobase tett ki többet 2 K. 25 fillérnél.

És Stárk Kalle mégis olyan igen nagyon gazdag: van egy igaz, őszinte barátja, aki soha el nem árulná,

aki kész érte rohanni egyenesen, ha a halálba nem is — mi haszna volna ebből Stárk uramnak? — de a télikabátjával a sarki zálogházba.

S ő gazdag, mérhetlen gazdag: mennyasszonya van, a ki nem olyan hétköznapi, mint a többi, a kiket egykettőre összehorolnának, s akik másnap szomoruan állnak a „kedves“ elébe:

— Kedvesem, mi mégis csak nem illünk egymáshoz; nem egymásnak vagyunk teremtvé.

Nem! az ő mennyasszonya, oh, annak picziny lábacskája, még holta után is járná a polkát, ha Kalle úgy vétetlentül a közelébe kerekednék.

Hát nem gazdag az az ember, akinek ily jó barátja s ilyen áldott menyasszonya van, ha a nadrágja zsebében pihenő erszény arany csikot nem is látott még?

Hanem azért voltak pillanatok, a midőn Kalle bizony szomorúan tapasztalta a modern csereeszköz hiját. A hű barát meg szintén olyan szerencsétlen lótas volt folyton pénzzavarban küzdött; a mennyasszonyt zálogba tenni... no, ez ellen Stárk uramnak is fellázadtak ethikai elvei.

Ej, hogy elfeledtem bemutatni embereimet, a jó barát Blom János névre hallgat; irnok; a ritka kedves menyasszony Ekegren Ida k. a. saját lakással bír, egy kis szoba, hol iratok másolásával foglalkozik; Stárk Kalle a könyvvitel szaktudós tanítója, holmi fiatal kereskedők juttatják neki a mindennapi kenyeret.

S jövőnek egyszer rossz, nehéz napok. A kereskedők fölöslegesnek válték a könyvvezetést. Ha jól megy az üzlet, mondogatták, kinek mi köze könyveléshez? elég ha pénztárkönyvet vezetnek. Ha pedig mákszemnyi szerencsém sincs, már-már a tönk szélén állok s hanyag könyvelésemért könnyen kérdőre vonhatnak, akkor, nos akkor egyszerűen előhívom Pettersohn Gyulát, ő majd összerója az utolsó évek hiányzó könyveit.

Ez a gondolat praktikusnak elég praktikus volt, hanem szegény Stallenök elvette a kenyerét.

Egy tavaszi estén Ida lakásán püncsöt ivogatott a hű társaság, a midőn Kalle váratlan birtelen ránczba huzta magas homlokát, kék szeméből mogoró nagyságú könnyeket hullatott s siri hangon szólt:

— Drága leánykám, kedves testvér, el kell válnunk egymástól.

— Mi... i... it? üngyilkos lesz? Akkor mi is. Együtt ugrunk le a Katalin toronyról, vagy jobbnak véled a strichnint?...

— Nem kedveseim, Amerikába vitorlázom. Ott akarok tünni, küzdeni, szeretett Idámnak otthont szerezni.

A hátralevő 8 napon pedig egyebet se tettek, mint esküdöztek.

A törvényszéknél nem esküdtek össze annyit, mint ezek egy hét leforgása alatt. Örök büséget örök barátságot, örök szerelmet esküdtek egymásnak. Blom külön még arra is megesküdtött, hogy Ida gondozója, őre, atyja lesz, védeni, ápolni fogja fiatal szívének hűségét, ártatlan életének őrzője akar lenni, gyakran sürün látogatandja meg, hogy vigasztaló szóval csillapítsa fájdalmát; beszélni fog vele Kalleról, a ki ott künn küzd érte a nagy világban szerencsét keresve.

Ida ablakában Azília virított. A mint tudni méltóztatik, ez a virág sok vizet szomjazik; de biz ezen héten még az öntöző szinét se látta. Ida szemei bőven szolgáltaták a szükséges nedvességet. A mint egyszer oda tévedt tekintete a virágcserepre, hát sötét látott virágzani, olyan keserves könnyeket tudott sirni!

Mikor Kalle szerencsésen beenn volt a kupében s már a másodikat is elcsengették, felkapaszkodott a kupé ablakába s oda zokogta:

— Maradj hű hozzám Kalle — különben meghalok.

Mire ez visszasírt.
— Érjen engem az ég átka, ha egy perczre is elmosodnék képed lelkemben. De ha te megcsalnál, ha szived elfordulna tőlem... a bánat sirba dönt engemet Idus.

Politika.

× **Mérgezett fegyverek.** Egész Európát megdöbbeníti és elszörnyedésre, felháborodásra bírja az a hír, hogy *Stambulovot*, Bulgária függetlenségének megteremtőjét, Bulgária nemzeti önállóságának harcosát nyomorult módon orgyilkosokkal leszúrták.

A hála valóban nem mai erény, de azt a hálaflanságot, melylyel Bulgáriában gyilokkal fizettek e kis állam legönzetlenebb politikusanak, a történelem felfogja jegyezni, mint páratlanul álló megtévelyedését egy ujkori szabaddá tett provinciának.

Stambulov meggyilkoltatásának borzasztó részletei közül legszörnyűbb azon körülmény, hogy az orgyilkosok mérgezett fegyverekkel vagdalták össze. Bulgária legnemesebb fiát, hogy ha a vas nem érne szívéig, találja meg minden bizonynyal a méreg az utat odáig. Ez az orgyilkos politikának végső elfajulása. Mérgezett fegyverek! Idáig jutott Bulgária az ő felszabadulásának második évtizede után. A mordály és törhöz most már a méreg is társult a fejlődés természet-szerű törvényei szerint; mert az árulás lejtője a jogostalan ambíció, ideálokat nem ismerő hatalomvágy és rideg önzésből kiindulva szükségképen a méregkeveréshez vezet. Hasztalan dicsekszünk e század rendkívüli vívmányaival, kultúrájának útja eltér a valódi humanizmus ösvényétől, s mentől tovább haladunk, visszataszítóbb tüneteivel találkozunk a hatalomra törekvő tényezők kíméletlen s az erkölcsi törvényeket lábbal tapodó barbarizmusának. Lent a munkakerülő proletár titokban rejtegetett dynamit-bombájától és nyíltan hirdetett anarchiájától egész addig, a honnan az Isten és a nép váfasztottainak kellene az emberszeretetet és a lelkek elszabadulását hirdetni, s a hol a helyett a hazugsággal burkolják a titokban előkészített rabszolga lánczokat mindenütt árulással és mérgezett fegyverekkel találkozunk.

— **Nyári vihar.** Az ég tiszta, mélyen kék. Egy szellő sem lendül.

— Holt szezón. A Balkán csöndes.

A horizont fölött his, fehérszürke gomolyag látszik. A tapasztalt időjós aggódva nézi.

— Szerbiai zavarok. Török mozgalmak.

A gomolyag határozott felhővé nagyobbodik, szürkül. A levegő tikkszű. Most a felhő felemelkedik, kiterjedt; mintha magába szívná óriás szívacsaként a légkör egész nedvességét; megdagad, elsötétül; már-már elfoglalja a horizont egyik felét. Vészjósló sutogással kél fel a szél; szárnyára kapva a felhőket és rohan.

— Macedonai lázadás. Bolgár küldöttség Oroszországban, Ferdinánd Karlsbadba megy.

A felhők összetornyosulnak, elborítják az eget. Zölde-kék gomolyagok ereszkednek le a sötét, barnás viola felbőszítorból. A szél ijesztő erővel zúdul neki. Most hah! ciklázó, rémes villámsugár csap le.

— Stambulovot leszúrták.

Megdördül az ég. Vihar ...

És Blom újra esküdözött, hogy vigyáz Idára, vigasztalja majd és csak Kalleról beszél majd véle.

Mikor aztán a „mehett!“ elhangzott, olyan forrást érzett a két szerelmes, mint a számi ikrek, mikor az egyik a „Három csillagba“ akart menni reggelizni, a másik pedig sietett a posta felé express levelével, olyan nagyon fájdalmas volt a szerelmes pár ketté szakadása az elválás szent órájában.

A két honnmaradt haza támolygott, a fájdalom elbódította őket. Midőn a szegény Ida kicsiny szobájába léptek, a lány a pamlagra vetette magát s nyöszörgőve sohajtotta:

— Jaj! jaj Blom ur, én meghalok, meg ... ha ... halok ...

Szólits ezentul Janinak, kéré Blom Idát. Ezentul minden este megjelent nála résztvevő, testvéri hű szívével és két vérpíros narancssal kezében, leült a kályha melletti székre s a kedves barátról olyan bensőséggel, elismeréssel szólt, hogy a lány végre oda lépett hozzá s így szólt:

— Oh Jani, ülj inkább ide mellém a pamlagra, akkor azt hiszem, hogy az én feledhetetlen kallém van mellettem.

Ida nagyon csinos leány volt. Nem is csoda hát, ha a fiatal irodagyakornok, kik az okmányokat hozták ide másolás végett, szívesen huzogatták ittlétüket s a másoló kisasszonyhoz néhány szellemes megjegyzést tettek az időjárásról, sőt némelyik azt a megjegyzést is kockára tette, hogy nem lehet valami mulatságos foglalkozás ily mandzsúr szobában egymagában élni s csak a tollal mulatni.

Hanem tovább nem is vihették a diskurzust, mert oly biztosan mint az imádság után az „Amen“ zörgetett be nyomban Blom barátunk s kérdé vajjon kapott-e ma völegényétől levelet? miközben a vendégre olyan tekintetet vetett, hogy az bizony menten a kilincs után tapogatózott.

Ida pedig ekképen irt Kallehoz:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár 1895 július 25.

— **Lukács László** pénzügyminiszter szülővárosában, Zalatnán időzik egész családjával. A múlt héten jelen volt az ottani áll. kőfaragó ipariskola vizsgáján, megsemlélte a tanulók kiállított munkáit s legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

— **Anyakönyvi felügyelők** kinevezését hozta a hivatalos lap vasárnapi száma. A nagy-enyedi kerületbe (Szeben, Alsó-Fehér és Torda-Aranyosmegyék) Felszeghy Sándort, a radnóti járás tb. főszolgabíróját nevezte ki a miniszter.

— **Czimadományozás.** Jovian Jenő törvényszéki bírónak a király az ítélő-táblai czimet és jellegét adományozta.

— **Nagy Károly** ev. ref. lelkész, kiténő szónok a kolozsvári teológiához tanárnak bivatván meg, lemond pap állásáról; távozása veszteség a Bethlen collégiumra nézve.

— **Szent István szobra.** A honalapítás ezer éves fenállásának megünnepelésére vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatosan a miniszterelnök elhatározta, hogy *apostoli királyunknak, Szent Istvánnak szobra* a székes fővárosban felállítassék. Az erre vonatkozó intézkedések már is folyamodban s Budapest által már évekkal ezelőtt tett nagylelkű adományok felhasználásával a szobor államköltségen fog elkészülni.

— **A balázsfalvi tanárok fegyelmi vizsgálat alatt.** Az ismert balázsfalvi maturáns diákok és Groze tanár ellen indított vizsgálat még be sincs fejezve és Wlassics Gyula miniszter mégis az egész tanári kar ellen elrendelte a fegyelmi eljárást. A vizsgálat folyamán ugyanis kiténő, hogy a tanuló ifjúság államellenes dalokat énekelt és oláh nemzeti színi jelvényeket használt akkor, amikor a tanári kar vezetése alatt testületileg vonult Mihályi érsek fogadtatására. A vizsgálat idejére miniszteri biztosul *Csiky László gyulafehérvári* királyi ügyészt küldte ki a miniszter.

— **Az iparos ifjak által rendezett nyári tánczvigalom** — daczára az iparosok indokolatlan és csaknem általános távolmaradásának — eléggé szépen sikerült. Az idő kedvezett s így az a kis, de valóban elite közönség kellemesen mulatozott a csillagos és enyhe-hűvös estén. Ha szettekingtünk a jelen voltakon, azt kell hinnünk, hogy ez a multság nem is iparosok mulatsága, hanem az előkelőségnek egy obajtott kedves találkozója volt. Ott láttuk Mendel Emanuelné urasszonyt férjével, Dr. Hartenbaum Simonné urasszonyt férjével, Deutsch Lázárné urasszonyt férjével, Schusztér Józsefné urasszonyt bájos két leánya és férje társaságában, Dr. Mohay Sándor képviselő, Novák Ferencz polgármester, Dr. Náthán Bernát városi főorvos, Téry Odön kir. közjegyző, Felszegi Lajos kir. törvényszéki bíró, Sárdy Miklós és Kádár Miklós városi tanácsos

— Ugy vágyódom a utánad; majd meghalok e vágyakozásban; éjjel-nappal, álmomban és ébren csak te rád gondolok. Ob Kalle édes, ird hát, te is oly forró és tiszta szíveddel szeretsz, miként én? ha nem ... ugy jobb volna már is a föld alatt lennem ...

Kalle meg így irt vala:

— Drága napfényem, életem világa! Szívem minden lüktetése a tied; lelkemnek nincs más gondolata, mint te és újra csak te. Légy hű hozzám, drága tiedöm, ha te elhagynál, a világ legboldogtalanabb embere volnék, akkor megörlőnék, fájdalmamban meghalnék.

Blom barátunk meg ira:

— Kedves testvér, jó barátom! Lelkiismeretesen őrzöm legdrágább kincsedet; szegény ugy busul, bánkodik utánad. Hogy sápad, soványodik az utánad való vágyakozásban. Te szerencsés, boldog ember, ily oda-adó igaz szerelemmel még senkit sem szerettek e földön.

Végre Ida annyira kétségbe volt esve, hogy egy napont kisírt szemekkel, belevágta fejét a pamlag karjába, hogy csak ugy roppant. — Rosszul teljesíteném baráti kötelességemet — gondolá magában Blom — ha nem óvom meg a megörléstől. Melléje ült. Mikor a lánynak megint az a bolond gondolata támadt, hogy beleüti fejét a pamlag karjába, hát a helyett Blom mellényéhez vágta azt, a mi csodálatosan megnyugtatta.

A könyvek tovább is végig peregték csinos kis arcán; mikor Blom ezt látta, résztvevő szíve nagyon megindult — nem gondolt arra, mit szól majd hozzá Kalle barátja, s a remegő lány ajkára 2-3 csókot csókol, olyan baráti csókot, minek láttára az angyalok is félholtra nevetnék magukat.

— De Kalle szerelmére kérlek, Ida, ne légy mindig olyan szomorú, a sok bánat csak megkínózik ...

— Köszönöm Jani, köszönöm! Testvéri csókod egészen felfrissített nos jó, Kalle névében élek, remélek. Fájdalmas mosoly vanult végig bubánatos arcán, miközben pieziny kezével végig simogatta Blom hegyes szakálát.

urakat, Zlamál Agost, Fejér Gerő, Héjja Kálmán és Elekes Viktor ev. ref. lelkészi urakat, Dr. Gál Béla la Borda Kálmán, Halász Akos, Roska József és De gén Béla városi rendőrkapitány urakat, Deutsch Adol Cirlea S. Péter, Jonás Gyula, Heiszer Odön, Fuch Nándor urakat és Emerich Mihály községi bíró ur családjával M.-Igenből stb. stb. Az iparosok közül csak kes vesen vettek részt a majálison, mindamellett a jövedele nemcsak hogy fedezte a kiadást, de a jelzett célra is maradt 45 frt, melyet a következő felülfizetések tettek lehetővé. Lönbart Ferencz erd. püspök 5 frt. Szalánczy László 10 frt, dr. Emmánuel Győző 10 frt; Mendel Manó 3 frt; Barts Ferencz 2 frt; Novák Ferencz 2 frt; Moreno Ilyé 2 frt; Papp György 2 frt; Fuchs Nándor 1 frt 50 kr; dr. Mohay Sándor 1 frt; dr. Náthán Bernát 1 frt; dr. Téri Odön 1 frt; Zlamál Agost 1 frt; Heiszer Odön 1 frt; La Borda Kálmán 1 frt; Degro Rezső 1 frt; Lönbart Nándor 1 frt; Imreh József 1 frt; Pál Antal 1 frt; Hermann Péter 1 frt; Fodor István 1 frt; Lobstet Samuel 1 frt; dr. Cserni Béla 50 kr; N. N. 50 kr; Fejér Gerő 50 kr; Velmann Gusztáv 50 kr; Emerich Mihály (M.-Igen) 50 kr; Gyulaffy János 50 kr; Héjja Kálmán 50 kr; Márton József 10 kr; Weisz Henrik ur pedig — kinek a közügyek iránti hasznos érdeklődéséről és bőkezű áldozatkészségéről e helyen többször is megemlékezhettünk — a világitásra megrendelt mécsek árát teljesen elengedte, miáltal a bizottságot tetemes költségtől kímélte meg. Fogadják a nemesen gondolkozó és az ifjúság vállalatát oly bőkezűen támogató felülfizetők a rendező bizottság hála köszönetét.

— **Az alsófehérmegyei orvos gyógysegély egyesület** szokás szerint vidéken tartotta július szakülését. E hó 18-án Tövisen dr. Boér Jenő vendégszerető házában gyűltek össze Aeskulap tudományos egyesíthei. Dr. Boér a szerum oltásról tartott előadást, dr. Magyar ismertette a múlt évi ronszoló-toroklob, vörhegy és kanyarostatisztikát, 99 haláleset fordult elő ronszoló toroklobbal, ami 45%-a a köreseknek. A jövő szakgyűlés Maros-Ujvárt lesz.

— **Állami elemi népiskola** nyílik meg a ősszel városunkban 1 férfi és egy női tanerővel, melyre a pályázat ki is van írva (500 frt és lakás). A reformátusok iskolája ennek folytán megszűnik, illetve beleolvad az államiba.

— **A méltányos kiegyezésnek** ritka barátai formáját választották ki I. N. és G. L. fiatal emberek Balázsfalván, kik tegnapelőtt együtt átdorbozt és átkartyázott éjszaka után jutottak csak arra a gondolatra, hogy a költségeket közösen kellene kiegyenlíteni. A gondolatot rögtön követte a tett s kölcsönösen ugy kielégítették, nem a koresmárost — hanem egymást, hogy a hajnali órjárat alig tudta őket illetőség helyükre — a rendőrséghez vezetni.

Elmult egy hónap, kettő, három ... Blom naponta többször is felkereste; ha Kalleról beszéltek, Ida mind csak a hű barát mellényere szegezve tekintetét akkor nyugodtabb volt.

Egy izben három hét is elmult egymásután, anélkül hogy Kalle életjelt adott volna magáról.

Ida napestig sirt; éjjel magához vette Kalle fényképét, oly forró csókokat csókolta reá, hogy ajkai feldagadt s vazelinnel kellett kennie.

— Jaj! jaj! elhagyott bűtllenül, elfeledett, megcsalt! nyöszörgött keservesen, midőn Blom belépett.

Blom persze pártfogásába fogta barátját s jól megleckéztette Idát, hogy ilyesmit még csak fel is mer tenni róla. Hanem ő ... ő ... ő azt hiszi — adott szomorúan kifejezést véleményének, ő azt hiszi, hogy ... hogy Kalle ... Kalle ... talán ... meghalt.

E sejtalem megerősödött egy hét múlva, a mikor még mindig nem jött volt levél Kalletől.

Ekkor Blom fekete ruhát öltött magára; Idához ment s megmondá, hogy ezentul is ugy akar vigyázni s ép ugy hive marad elhunyt barátja menyasszonyának — mint volt annak életében; mindig együtt fogják siratni a megboldogultat. Hanem, hogy a világ és a rossz nyelvek meg ne szólják őket, tán jobb volna, ha megesküdnének? azért továbbra is gondos testvére marad ...

Ida oda borult kebelére s zokogó sirásban tört ki. Nem bánom Jani, házasodjunk össze, esküdünk meg. De ne feledd, hogy csak testvéri szerelmet adhatok neked, hogy csak testvéri jogokra tarhatsz számot. Köztünk a feledhetetlen tovatűntnek képe lebeg ...

Meg volt a menyegző. Végtelen fájdalommal teli vágyakozásban a boldogult Kalle után. Élték napjaikat s mégis — csodálatos hatása a természetnek — a búbanat közepette mind frissebb, erőteljesebb, egészségebb szint kaptak arcaikat.

Csendben, békességben éltek egymással, mint két

— **A nagyenyedi m. kir. vinczellér iskolában** f. év október hó 1-én kezdődő 3 éves tanulmányra 3 fél ösztöndíjas helyre pályázat nyitattik. Pályázati feltételek: 1. Tizenhat évet betöltött életkort igazoló keresztlevél. 2. Erős, egészséges, munkát bíró testalkat és védhímlőoltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány. 3. Legalább 4. elemi osztály sikeres végzését igazoló iskolai bizonyítvány. 4. Születési hely, községi előjárósága által kiállított erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyámok beleegyezési nyilatkozata, melyben fogva kötelezik magukat, hogy a felvett tanulót 3 év eltelté előtt az intézetből ki nem veszik. 6. A jelzett hiteles és rendesen bélyegzett bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok legkésőbb augusztus hó 20-ig a nagyenyedi m. kir. vinczellér-iskola igazgatóságához utazendők, honnan a folyamodók felvételük ügyében rövid idő alatt értesítettnek fogják. 7. Az intézetben egy évet önköltségen töltött; katonai kötelezettségnek eleget tett; kertészet, szőlőszet, pincészet körében már működött, vagy kádármesterséget tanult egyének; ha ezen minősítéseket hiteles bizonyítványokkal igazolják, a felvétel- és ösztöndíjak elnyerésénél előnyben részesülnek. Figyelembe veendő: a) Az intézetbe felvett növendékek fehérműti és egyéb állásukhoz illő czélszerű ruházatról, nemkülönben író-, rajz és kisebb munkálati eszközök: kések és ollókról önmaguk tartoznak gondoskodni; lakást, ágyat, ágyneműt, világítást, orvosi kezelést és gyógyszereket azonban ingyen nyernek. b) Az egész ösztöndíjat élvezők teljes ellátásban: reggeli ebéd, vacsora és mosatásban részesülnek; a fél ösztöndíjasok ellenben ugyan az egész ösztöndíjasokkal egyenlő ebéd, és vacsorát kapnak, de az ezen étkezésekhez szükségeltető kenyérről, továbbá reggeli és mosatásról önmaguk tartoznak gondoskodni. c) Ösztöndíjban nem részesülő: önköltséges tanulók, a menüben a növendékek száma 24-et meg nem haladja az a) pont alatt foglalt előnyökben részesülnek, ellátásukról azonban önmaguk tartoznak gondoskodni, s az intézeti élelmezőnél havi 6 frtért fél, 14 frtért pedig teljes ellátást nyerhetnek. A félösztöndíjat élvezők is havi 7 frtért vagy az élelmezővel megalkuvás útján teljes ellátásban részesülhetnek. M. kir. vinczellér-iskola igazgatósága. Nagyenyed, 1895. július hó 16-án. Mórógyi István igazgató.

— **Életunság.** Nagyon szívére vette Csuka Julianna cselédeleány Szászsebesen, hogy gazdája Müller M. nem volt hajlandó őt a szolgálatból azonnal elbocsátani — elkeseredve szaladt az istállóba s felkötötte magát — a bonaljánál fogva. A rendnek odaszalajtott éber őre méltó felháborodással látta őt függeni. „Hát te mit csinálsz?” „Felakasztottam magamat.” „Nem úgy kell azt, te bolond.” — Próbáltam már úgy is — felelé az elkeseredett hajadon, hogy a nyakamra tettem a kötelef, de úgy nem tudtam — szuszogni!”

— **A polgár nem „kend.”** Érdekes panasz érkezett a minap a rendőrséghez. Hajdu Ferencz panasz

testvérhez illik — eltekintve attól, hogy az első évben szép kis fiut hozott a golya ajándékba, megint egy év múlva pedig barna kis leánykát.

És a fiúskát a forrón szeretett, megsiratott jó barát után Kallenak hívták.

— Egy szép napon, ép mikor Blom János a kereveten bevert jó kedvében, Kalle toppant be házába, újján ragyogó gyűrűk, mellényén vastag óralánc ékeskedik.

— Szerelmes szent Isten! sikoltott meglepetésében Blom s görcsösen ragadta meg a mellette álló szék támláját.

Kalle átakarta ölelni, de Blom orditozott. mint egy örült.

Kalle meg sárgább lett a viasznál, zavarba jött. A szomszéd szobából fiúcska lovagolt be anyja esernyőjén.

— Megházasodtál? kérdé végre Kalle.

— Igen... nem... igen... azaz...

Ida a mellékszobából felismertő a kedves hangot. Felszakítá az ajtót, berohant s Blommal együtt térdre borult előtte:

— Atkozzál meg! öl meg bennünket. Jaj! jaj, mit is cselekedtünk!

Kalle tenyerébe temette arcát; hatalmas testét borzongás járta át, s lassan észrevétlenül kiosont a szobából.

A megbánás kinjaitól gyötörve ugrottak fel ezek s siettek Kalle után, hogy az égre! öngyilkos ne legyen! Egész jövőd életük csupa bűnbánás lesz, csak mondjon le erről a sötét szándékról.

Kalle nem kérte magát sokáig, leereszté kezét arczáról s szólt:

— Ne féljete, csak a szállóba akartam menni — feleségem után!..

Szóllósi Jenő.

szolta be az egyik hajdut, mert ő a nemes és nemzeti uramat „kend”-nek titulázta. Kiváncsiak vagyunk, hogy a rendőrkapitány a becsületsértés minő fokozatát fogja megállapítani ebben a magyaros megszólításban, mely hajdanában, amikor még nem volt delegáció, tisztességadás számba ment ez a mai napság lenézett titulus.

— **Kinek nem inge...** „Kinek nem inge, ne vegye magára”. Ez a régi, de jó közmondás hétszeres beigazolást nyert a napokban egy szobaleányon, a ki nemrég állott be egyik uri házhoz. Az új hajadon a szakácsnéval egy szobában nyert lakást, a ki elré mülve tapasztalta, hogy szekrényéből hét ing hiányzik. A hálátlan hálótársra indult a gyanu, a ki kezdetben mindent tagadott, de alaposabb vizitáció után megtá lálták rajta mind a hét inget. Magára szedte valamennyit, nagyobb biztonság kedvéért. Be akarták kísérni a hét ingü kisasszonyt, a háziasszonyt azonban megelégedett azzal, hogy a hölgyet egyszerűen elcsapta s csak azt a tanácsot adta neki, hogy:

— Kinek nincs inge, ne vegye magára!

— **Jó madár.** Váradján Negrilián J. a nagy munkaidőt arra használta fel, hogy őrizetlen pillanatokban innen is, onnan is lopogasson. Sikertült is neki ez a bűnös dolog; 17 tyukot szerencsésen összelopott, de ekkor rajtavesztett. Egyik szemes esküdt észrevette, elfogta és bekísérte.

— **A gyilkos Maros.** Örményesi Fuferzán Tódor Vaszilie fia f. hó 22-én fürdészközben a habok alá merült s nyomtalanul eltűnt. Holttestét csak tegnap találták meg Csombord előtt.

— **A marosújvári sósfürdőn** fölötté megsza porodott a fürdővendégek száma. Még egy évben sem volt annyi vendég, mint az idén. Július 15-ig 271-re emelkedett az állandó vendégek száma, s futóvendégek pedig egymást érik. A fürdő igazgatóságához naponként érkeznek jelentkezések és tudakozódások különösen az Alföldről és Bpestől.

Nyiltér*)

Hamisított fekete selyem.

Egessünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kiálszik, maga után csekély barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű — szallónas lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg, G.** (cs. k. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben leyő valódi selyem szöveteiből. Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelző lapokra 5 kros belyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETMÉNY

A „Gyulafehérvári népbank részvénytársaság” igazgatóságának f. év július hó 17-én tartott ülése határozatából* az alapszabály 4. §-a utolsó bekezdése értelmében a t. részvényesek ezennel értesítettnek, miszerint: a részvénytőke hátralevő befizetetlen 50%-ából 20 %, összesen 20 forint** az alapszabály 5 §-ára hivatkozással, és pedig részvényenként 1895 év szeptember 15-én 10 forint, azaz tíz forint, továbbá 1895 Október hó 15-én 10 forint azaz tíz forint befizetendő.

A részvényesek fölkéretnek, hogy a befizetések alkalmával ideiglenes részvényeiket az abban eszköz-lendő nyugtázás czéljából bemutatniziveskedjenek.

Gyulafehérvárt 1895 július 25-én.

A Gyulafehérvári népbank részvénytársaság igazgatósága.

* Az alapszabályok 4. §. utolsó bekezdése: Esetleg szükségesnek jelentkező további befizetések módozatát az igazgatóság elhatározhatja. —

** 5. §. Minden részvényes köteles a befizetési hatánapokat pontosan betartani, késedelem esetén 6% késedelmi kamat fizetendő.

A ki írásbeli fölszólítás daczára a további részletek befizetését nem teljesíti, a felszólítás keltétől számított 30 nap alatt elveszíti eddigi befizetéseit, melyek a tartalékalap javára esnek.

A Gyulafehérvári népbank részvénytársaság 1895 első félévi üzleti forgalom és nyersmérlegének kimutatása 1895 június 30-án.

Bevételek:		Kiadások:	
Váltó kölesön	384523.28	Jelzálog kölesön	3310.—
Késpénz január 1-én	10495.95	Értékpapír	2500.—
Jelzálog kölesön	417.—	Felszerelés	595.18
Tartalék alap	19.—	Adó és illeték	702.26
Zálog ár. fölösleg	12.88	Osztalék 1893-ról	69.—
Betétek	116048.91	Bank giró	67968.56
Pénztár	788656.17	Zálog ár. fölösleg	12.88
Előleg zálogkölesön	23764.40	Betétek	75832.83
Viszleszámitolás	175197.68	Kamatok és díjak	3575.53
Bank giró	64967.94	Pénztár	788656.17
Kamatok és díjak	12263.68	Váltó kölesön	439252.64
Megbízás és átutalások	11182.61	Előleg zálog	21475.—
összesen:	1.587549.51	Kezelési költség	1398.54
		Osztalék 1894-évről	4419.—
		Viszleszámitolás	155357.52
		Megbízás átutalás	12187.23
		Pénzkészlet 1895. június 30-án	10237.17
		összesen:	1.587549.51

Nyersmérleg 1895 június 30-án.

Vagy on:		Te her:	
Részvényesek tartozásai	50000	Kibocsájtott részvénytőke	100000.—
Jelzálog kölesön	30732	Alapítási díj	400.—
Értékpapír és %	2633.50	Osztalék 1893-ról	24.—
Felszerelés	2245.18	Tartaléktőke és %	2801.04
Oszt. magyar bank giró	3300.62	Oszt. magyar bank	18865.63
Késpénz	10237.17	Betétek, tők. %-al	222165.71
Váltó kölesön személyi hitel 201281)		Osztalék 1894-ről	81.—
Váltó jelzáloggal biztosítva 110900)		Viszleszámitolások	68041.32
összesen:	312181.11	Számlák egyenlege	584.72
Zálogkölesön	5070.60	Nyers jövedelem egyenleg)	5375.74
Előlegek	462.80	1895 június 30-án)	
Számlák egyenlege	1476.18	összesen:	418339.16
összesen:	418339.16		

Richters
Tinct. capsici comp.

Dieses auch unter dem Namen: „Anker-Pain-Expeller“ bekannte, wahrhaft vollstündliche Hausmittel hat sich seit nunmehr 25 Jahren als beste schmerzstillende Einreibung bei Gicht, Rheumatismus, Gliederreihen usw. glänzend bewährt. Es hat in allen Ländern der Erde eine große Verbreitung und infolge seiner sichern Wirkung eine so allseitige Anerkennung gefunden, daß es jedem Kranken mit Recht empfohlen werden darf. Die **TINCT. CAPSICI COMP.** (Anker-Pain-Expeller) hat ihre hervorragende Stellung unter den schmerzstillenden Einreibungen siegreich behauptet, trotz mancherlei Anfeindung und trotz zahlreicher Nachahmungen; das ist gewiß der beste Beweis dafür, daß das Publikum sehr wohl das Gute vom Schlechten zu unterscheiden vermag.

Um keine wertvolle Nachahmung zu erhalten, sehe man beim Einkauf nach unserer Schutzmarke, dem roten Anker, und weise jede Flasche ohne diese Marke als unecht zurück. Zu haben in den Apotheken zum Preise von 40 fr., 70 fr. und 1 fl. 20 fr. die Flasche; in Budapest beim Apotheker **Josef von Zörst.**
Richters Fabrik in Rudolstadt, Thür.

"Zacherlin"

csodálatraméltóan hat! Ugy öl — mint semmi
más szer — mindenféle rovarokat — és éppen ezen saját kiváló tulajdonságánál fogva az egész világon dicséretnek és keresetnek örvend. Ismertető jelei ezek: 1. a lepecsételt üveg, 2. a »Zacherl« név.

Gyulafehérvár: Fröhlich Gyula	Hátszeg: Bats János Issekutz Béla Kemendy Albert Popovits B.	Vlad M. Wallepagi J. Wieser Ferdinánd. Zobel M. G. Németh János.
Abrudbánya: Holnay Árpád. Molnár Árpád.	Maros-Ujvár: Simon Pál Viray Tamás. Zeidner A. Gusztáv	Szász-Sebes: Binder J. Ludw. Fabritius József. Gross T. János. Onitju Jos. Schneider Vilmos.
Balásfalva: Heisikowitz Lipót Klein testvérek. Schiesl Károly Sinberger Salamon	Piski:	
5-6	Szászváros: Gross Rudolf. Hollitzer J.	

Mack féle
Dupla-
Keményítő

Egyedüli gyártója a feltaláló: **Mack Henrik Ulm a. D.**

a legegyszerűbb és leggyorsabb mód gallérokat, kézelőket stb. csekély fáradsággal úgy keményíteni, hogy oly szépek, mint ha újak volnának, kizárólag abban áll, hogy **Mack dupla keményítőjével** keményítjük azokat.

Aki egyszer használta, mindig csak ezt alkalmazza. Mindenütt kapható 3, 10 és 20 krajcáros Cartonokban. Főraktár osztrák magyarországi részére: **Voith Gottlieb, Bécsben III.**

Világhírű!!
Baur Rudolf
Szétküldési üzlete:
Innsbruckban (Tirol)
Rudolf ut 4. sz. a.
Ajánlja
Valódi Tirol Loden

szövetét urak és hölgyek figyelmébe. Have-
lokjai, esőköpenyei stb. teljesen vízmentesek és
mint legszebb és legolcsóbb kiállításuk ismeretes.
Arjegyék és minták kívánatra ingyen
és bérmentve.

Világhírű! 22-42

Azt a régi és igaz közmondást, hogy
„Vásárolj a nagy, és ne a kis kovácsnál“
az én áruházamra nézve joggal mondhatom, mert csak egy
oly nagy üzlet, mint az enyém képes készpénzzel való
bevásárlása által óriási árukészletet, és az ebből folyó elő-
nyöket, a vevők javára háromszorozni.

ngerlő minták privát vevőimnek ingyen és bérment-
e. Mintakönyvek még soha nem látott gazdag tartalom-
mal, szabók részére bérmentesítenek.

Öltöny szövetek.

Peruian és Dosking a magas clerus részére, előírat
szerinti szövetek a cs. és kir. hivatalok részére és Ve-
teránok, tüszöltek, tornászok, liveriek részére. Billiard
és játéka-asztalokhoz való posztók, kocsiafuzatok.
Urak s nők részére a legnagyobb raktár steieri, kárnt-
neri, tirol stb. lodenektől az eredeti gyári árak mellett.
Oly nagy választékban, hogy egy 20-szoros concurrens nem
bírná felülmúlni. Legnagyobb választék csakis finom tartós
női posztókból a legdivatosabb színekben. Mosó-szövetek.
Utazó-plaidok 4 firtól 14 firtig. és még szabók részére,
(a. m. újjbélések, gombok, tűk, ezernék stb. stb.)

Erdemleges, becsületes, tartós, tiszta gyalpu posztók, árak és
nem olcsó rongyok, melyek alig a szabódíjért állanak, ajánl

Stikarofsky János

Brünnben.

Legnagyobb gyári posztó raktár fél millió frt. értékben

Cakis a támvétel mellett küld.

Figyelmeztetés! Vannak ügyönkök, kik azon ürügy alatt
hogy „Stikarofsky-féle áru“, vagyis az
ő fogyhatatlan ezikeit szokták elárúsítani, házának. Tájéko-
zásul tudomásra adom, hogy én az ily embereknek semmi
nemű feltételek alatt sem adok el árut. 24-24

Hölgyeim!
tegyenek egy kísérletet
a **Bergmann féle**
liliumtej-szappannal
Bergmann és társától, Dresden-Te-
schen a. l. E.
(Védjegy: Két bányász férfi.)

Ez a legjobb szappan nyári szepl
ellen, valamint kitűnő szer finom fe-
hér, rózsás arcszín fejlesztésére.
Kapható: Fröhlich Gy. gyógyszerárában
drbja 40 kr. 17-30

SARG féle egészségileg
megvizsgált

KALODONT

Számtalanszor kipróbált
és orvosilag ajánlott, egyszersmind
Fogtisztító és fentartó szer
Mindenütt kapható. 138 33-40

200 frt.

kereshető havonként tisztességes módon minden
tőke és kockázat nélkül, egy eladásra szánt
és nagy keresetnek örvendő hasznos cikk
forgalomba hozatala által. Feltételek megsze-
rezhetők „Ohne Risiko“ czimalatt M. Dukes
hirdetési irodájába n. Bécs I. Wolzeile 6-8
61 8-10

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítási igazgatóság pártfogása alatt*) lévő

„MENTOR“ Ellátási-Vállalat
BUDAPEST, Kerepesi-ut 22. szám

az ezredéves országos kiállítást látogatók számára kibocsájt 42 firt értékben 1 firt. heti vagy 4 firt 20 kr. havi befizetés mellett

*) E pártfogást **DANIEL ERNŐ** magy. kir. keresk. min. ur ó nagymga 4512/95 sz leiratában biztosította.

Elszállásolás: saját új szállóhelyeinken Étke-zés a főváros és a kiállításezőkelőbb éttermében

„Ellátási könyvecskéket“
szoba-, étkezés-, közlekedés-, kiállítás és szórakoztatási-szelvényeket,
1 kiállítási tombolajegyet, végül egy 2000 koronás baleset biztosítási béczerát tartalmaznak.
Egy ilyen könyvecskét két, (2 személy is használhat, 4-4 napra, ha 6 firt 50 kral pótolva lesz). — Előfizetéseket csakis korlátozott számban (az első részlet be-
küldése mellett) már most elfogadnak, valamint bővebb felvilágosítással szolgálnak:

A Budapest Erzsébetvárosi Bank — A „Mentor“ Ellátási Vállalat.
Dr. Morzsányi Károly
országgy. képvis. mint elnök
Ehrlich G. Gusztáv
főv. biz. tag, gyáros, mint elnök
Rózsa Lajos
igazgató
Hegedűs Dániel
titkár
Takács Zsigmond
az Első magy. áll. bizt. társ. közp. főfelügy.
Stadler Károly
főv. biz. tag, ház- és szálloda-tulajd.

Gyulafehérvári képviselőség MIHELYES ZSIGMOND urnál.
Prospectust kívánatra ingyen és bérmentve. 72 3-4

Aranyérmekkel kitüntetve. Első cs. és kir. kizár. szabadalom. Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstrasse 120 sz. saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasut-, ipar-, bánya- és hámortársulatok, építkezési vállalatok, VALLALKOZÓK és ÉPITOMESTEREK, valamint gyártulajdonosok szállítója. — Ezen homlokzattfestékek, melyek mészből oldhatók, száraz po-
ritott állapotban, 40 különféle színmintában, kilónként 16 krtól feljebb szállítatnak és a festékszín tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olaj-
mázoláshoz. — Mintalapok és használati utasítások ingyen és bérmentve küldetnek.